

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207038
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8319207038.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobkyne: U. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, XXX XX I., právne zastúpenej: Mgr. Ondrej Barna, advokát so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., so sídlom Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, Česká republika, IČO: 247 85 199, právne zastúpenému: Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 10Csp/40/2019-65 zo dňa 17.06.2020 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania.
- II. Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.: „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 500 eur titulom primeraného finančného zadostučinenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd žalobu žalobkyne v časti určenia, že Zmluva o poskytnutí služby Komfort je neprijateľná zmluvná podmienka zamietá. Priznáva žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.“

Svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou bola uzavretá dňa 15.10.2015 zmluva o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 720 Eur. Rovnakého dňa ako zmluva o úvere mala byť medzi stranami sporu uzatvorená aj Zmluva o poskytnutí služby Komfort. Táto zmluva však stranami sporu nebola predložená. Nebolo teda preukázané, že by došlo k uzavretiu takejto zmluvy. Súd preto v časti určenia, že Zmluva o poskytnutí služby Komfort je neprijateľná zmluvná podmienka, žalobu žalobkyne zamietol.

Ďalej uviedol, že žalobkyňa si nárok uplatňuje titulom podanej žaloby, teda že bola nútená domáhať sa svojich práv v tomto konaní. Súd v spore 10Csp/10/2019 žalobu žalovaného zamietol a zároveň určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky, a to poplatok za garantovanú službu.

Konštatoval, že v konaní sa žalobkyňa úspešne bránila a bránila sa aj tým, že podala protinávrh na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, pričom jedna zo zmluvných podmienok bola vyhlásená za neprijateľnú, v časti druhej bol jej protinávrh týmto rozsudkom zamietnutý. Podotkol však, že samotný žalovaný najprv v žalobe tvrdil, že došlo k uzavretiu zmluvy o poskytovaní služby Komfort s nulovým poplatkom a v priebehu konania tvrdil, že takáto zmluva ani nebola uzavretá, a preto nebola zo strany žalobcu predložená. Takže pokiaľ súd žalobu v tejto časti zamietol, bolo to aj z dôvodov ktoré boli na

strane žalovaného, ktorý produkoval protichodné tvrdenia ohľadom uzavretia tejto zmluvy. Žalobkyňa taktiež túto zmluvu nepredložila a súd si takúto zmluvu ani nemohol zabezpečiť z dôvodu vyššie uvedených tvrdení žalovaného.

Napriek tejto skutočnosti priznal žalobkyni primerané finančné zadostučinenie v rozsahu 500 Eur s odôvodnením, že žalobkyňa bola v pôvodnom konaní aktívna pri bránení si svojich práv a zároveň bola aj úspešná. Súd žalobu zamietol a vyslovil aj neprijateľnosť jednej zo zmluvných podmienok. Čo sa týka neprijateľnosti druhej zmluvnej podmienky má súd za to, že najmä žalovaný mal podiel na tom, že súd v tejto časti žalobu žalobkyne zamietol, a to z už hore uvedených dôvodov. Sumu 500 Eur súd považuje za primeranú vynaloženú námahe žalobkyne pri ochrane svojich práv, ktorá bola v konaní aktívna, svoje práva si bránila aj prostredníctvom právneho zástupcu, reagovala na vyjadrenia žalovaného.

Uzavrel, že vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je podnikateľom, suma 500 Eur nie je pre neho výnimočne vysokou sumou, ktorá by mohla spôsobiť nepríjemné ťažkosti a ohroziť jeho podnikanie.

Z týchto dôvodov súd žalobe žalobkyne v tejto časti vyhovel.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 a § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

Záverom uviedol, že v časti priznania primeraného finančného zadostučinenia bola žalobkyňa úspešná, a preto jej patrí náhrada trov konania. V časti určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmluvy o poskytnutí služby Komfort, v tejto časti súd nemohol preskúmať predmetnú zmluvu aj z dôvodov na strane žalovaného, ktorý najprv tvrdil, že táto zmluva bola uzavretá a potom, že k uzavretiu tejto zmluvy nedošlo, pričom žalovaná takúto zmluvu nepredložila, a preto súd posúdil, že k zamietnutiu žaloby v tejto časti došlo aj z dôvodov na strane žalovaného, a preto priznal žalobkyni náhradu trov konania aj v tejto časti.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku I. a III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadal úhradu trov konania, ktoré mu vznikli vrátane trov odvolacieho konania.

Namietal, že v tomto prípade neboli splnené podmienky na primerané finančné zadostučinenie, a teda žalobkyňa nemá nárok na zaplatenie sumy 500 Eur titulom primeraného finančného zadostučinenia, vzhľadom k skutočnosti, že súd žalobu žalobcu v časti určenia, že Zmluva o poskytnutí služby Komfort je neprijateľná zmluvná podmienka zamietol, a teda ani poplatok za garantovanú službu, ktorý si žalovaný od žalobcu neuplatňoval, nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný nespôsobil žalobcovi žiadnu ujmu a nie je dôvod, aby finančné zadostučinenie zmierňovalo následky, keďže žalobkyňa ako dlžník ani nevrátila požičanú istinu z predmetného úveru a žaloba bola z časti úspešná. Žalovaný si v konaní neuplatňoval žiadne úroky alebo skryté poplatky, teda ani poplatok za garantovanú službu. Nakoľko predmetná úverová zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, žalobca nemá nárok na primerané finančné zadostučinenie.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

4. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadostučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

5. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby

spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

6. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej Zákomom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej Zákomom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

7. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi.

8. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

9. Z obsahu spisu považuje odvolací súd za nepochybné, že v pôvodnom konaní (kde terajšia žalobkyňa vystupovala ako žalovaná a terajší žalovaný ako žalobca) rozsudkom súdu prvej inštancie č.k. 10Csp/10/2019-75 zo dňa 29.05.2019 bolo rozhodnuté tak, že: „Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 300,23 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 300,23 eur od 17.12.2016 do zaplataenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietal. Súd určuje, že zmluvná podmienka, dojednaná v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.10.2015 v znení: „poplatok za garantovanú službu pevnou sumou 72,36 eur“ je neprijateľná zmluvná podmienka. Vzájomný protinávrh žalovanej o určenie, že Zmluva o poskytnutí služby Komfort, dojednaná k Zmluve o spotrebiteľskom úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, zaplataenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur, ako aj trovy celého konania, vylučuje na samostatné konanie.“

Uvedený rozsudok bol uznesením odvolacieho súdu č.k. 20Co/98/2019-97 zo dňa 27.08.2019 vo vyhovujúcom výroku (výrok č. 1) zrušený a vec bola vrátená na nové konanie a rozhodnutie.

Súd vo veci opätovne rozhodol rozsudkom č.k. 10Csp/10/2019-135 zo dňa 03.03.2020 tak, že žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že súd využil inštitút sudcovskej koncentrácie konania a nečinnosť žalobcu (žalovaného v tomto konaní) k predloženiu požadovaných dokladov vyhodnotil ako skutočnosť, že prostriedky procesnej obrany neuplatnil včas. Zároveň priznal žalovanej náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu 100 %. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.05.2020.

10. Odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa sa v konaní úspešne bránila a bránila sa aj tým, že podala protinávrh na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, pričom jedna zo zmluvných podmienok bola vyhlásená za neprijateľnú (rozsudkom súdu prvej inštancie č.k. 10Csp/10/2019-75 zo dňa 29.05.2019) a v časti druhej bol jej protinávrh napadnutým rozsudkom v tomto konaní zamietnutý z dôvodu, že strany sporu nepredložili Zmluvu o poskytnutí služby Komfort, ktorá však nikdy medzi stranami sporu uzavretá nebola, čo však nebránilo žalovanému v pôvodnom konaní uplatňovať si z nej nároky. Zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť, keďže odvolaním napadnutý nebol.

11. Právoplatným ukončením konania vo veciach Okresného súdu Humenné, bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenie práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

12. Odvolací súd, vzhľadom na spotrebiteľom úspešné uplatnenie porušenia práva voči dodávateľovi uvádza, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie. Je potrebné si ozrejmiť, že bol to práve žalovaný, ktorý koncipoval obsah formulárovej zmluvy o úvere, za použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky a uplatňoval si nárok zo zmluvy, ktorú ani strany sporu neuzatvorili.

13. Nielen vnútroštátna právna úprava (napr. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), ale aj právo Európskej únie kladie dôraz na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoje ako celok. Súdny dvor Európskej únie dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

14. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia, vzal odvolací súd do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka, neplatná v zmysle ust. § 53 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadnil aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol aktívne brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pri tom na to, že vďaka žalobkyni vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvnú podmienku v totožnom, neprijateľnom znení.

15. Je opodstatnené, aby spotrebiteľia poukazovali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a predišli tak vzniku bezdôvodným obohateniam dodávateľov titulom plnenia z neplatného právneho úkonu.

16. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod.

17. Žalovaný si vo vzťahu k žalobkyni uplatňoval finančné plnenie na ktoré nemal nárok, vyvolal u nej stav právnej neistoty, ktorý musela riešiť podanou žalobou. Konanie žalovaného vo vzťahu k žalobkyni je o to závažnejšie, že predmetná zmluvná podmienka bola súdmi opakovane judikovaná ako neprijateľná, čoho si je žalovaný plne vedomý, a napriek tomu, a v rozpore s ust. § 53a Občianskeho zákonníka sa žalovaný nezdržal uplatňovania tejto podmienky a v konaní č.k. 10Csp/10/2019 trval na jej prijateľnosti a platnosti.

18. Odvolací súd preto považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 500 Eur, a to aj s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa, ako aj na to, že odvolanie podal len žalovaný.

19. Súd mal za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

20. Žalobkyňa v konaní uviedla, že každý týždeň prežívala stres, či bude mať dosť peňazí, kedy príde a kto, že musí byť doma a k dispozícii, čo jej zase budú núkať, že či aj dnes napíšu SMS správy alebo budú telefonovať a pod.. Poukázala na svoje nepriaznivé finančné, majetkové a osobné pomery, a to, že je dôchodkyňou a s manželom žijú len u syna, ktorý im poskytol aspoň základné životné podmienky.

21. V dôsledku konania žalovaného bola žalobkyňa nielenže vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní.

22. Vecne správny výrok o priznaní finančného zadosťučinenia zodpovedá vecne správny výrok o nároku na náhradu trov konania Za daného stavu odvolací súd napadnutý vyhovujúci výrok a súvisiaci výrok o trovách konania ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolanie žalovaného nebolo dôvodné, v dôsledku čoho nárok na náhradu trov dovolacieho konania patrí úspešnej žalobkyni. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyni z obsahu spisu žiadne trovy nevyplyvajú, ich náhrada jej nebola priznaná.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).